


ΝΟΥΣ ΟΜΙΛΟΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2021

 ΟΜΙΛΟΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ	ΟΝ/ΜΟ			
	ΜΑΘΗΜΑ	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ		
	ΤΑΞΗ	Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ		
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	18/04/21	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	ΩΡΕΣ

ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελίδα 32.

A2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 104.

A3.

1. ΨΕΥΔΗΣ
2. σχολικό βιβλίο σελίδα 134

A4. Σχολικό βιβλίο σελίδα 144.

A5.

1. Λ
2. Λ
3. Λ
4. Λ
5. Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. Η f είναι συνεχής στο $(-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$ ως ρητή.

Είναι:

$$f'(x) = \left(\frac{x^2 - x + 4}{x - 1} \right)' = \frac{(x^2 - x + 4)'(x - 1) - (x^2 - x + 4)(x - 1)'}{(x - 1)^2} = \frac{(2x - 1)(x - 1) - (x^2 - x + 4)}{(x - 1)^2} = \frac{x^2 - 2x - 3}{(x - 1)^2}$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 - 2x - 3 = 0 \Leftrightarrow x = -1 \text{ ή } x = 3.$$

Το πρόσημο της f' η μονοτονία της f και τα ακρότατα δίνονται στον παρακάτω πίνακα:

x	$-\infty$	-1	1	3	$+\infty$	
$f'(x)$	$+$	0	$-$	$-$	0	$+$
$f(x)$	↗ -3 T.M.			↘ 5 T.E.		

Η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, -1]$

Η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[-1, 1)$

Η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(1, 3)$

Η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[3, +\infty)$

Επομένως:

η f παρουσιάζει στο $x_1 = -1$, τοπικό μέγιστο το $f(-1) = -3$.

η f παρουσιάζει στο $x_2 = 3$, τοπικό ελάχιστο το $f(3) = 5$.

B2. Επίσης

$$f''(x) = \left(\frac{x^2 - 2x - 3}{(x-1)^2} \right)' = \frac{(2x-2)(x-1)^2 - (x^2 - 2x - 3)2(x-1)}{(x-1)^4} = \frac{2(x-1)(x^2 - 2x + 1 - x^2 + 2x + 3)}{(x-1)^4}$$

$$= \frac{8}{(x-1)^3}$$

Παρατηρούμε ότι η $f''(x) \neq 0$ για κάθε $x \neq 1$. Το πρόσημο της f'' δίνεται από τον παρακάτω πίνακα:

x	$-\infty$	1	$+\infty$
$f''(x)$	$-$		$+$
$f(x)$	↪		↪

Η f είναι κοίλη στο $(-\infty, 1)$ και κυρτή στο $(1, +\infty)$. Η f δεν έχει σημείο καμπής διότι το $1 \notin D_f$.

$$\mathbf{B3.} \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^2 - x + 4}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \left(\frac{1}{x-1} \cdot (x^2 - x + 4) \right) = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 - x + 4}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \left(\frac{1}{x-1} \cdot (x^2 - x + 4) \right) = +\infty$$

Η ευθεία $x = 1$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της C_f .

Εξετάζουμε την ύπαρξη πλάγιας ασύμπτωτης της C_f στο $+\infty$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - x + 4}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - x + 4}{x^2 - x} = 1 = \lambda$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x^2 - x + 4}{x - 1} - x \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x^2 - x + 4 - x^2 + x}{x - 1} \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{4}{x - 1} \right) = 0 = \beta$$

Επομένως η ευθεία $y = x$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$

Εξετάζουμε την ύπαρξη πλάγιας ασύμπτωτης της C_f στο $-\infty$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - x + 4}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - x + 4}{x^2 - x} = 1 = \lambda$$

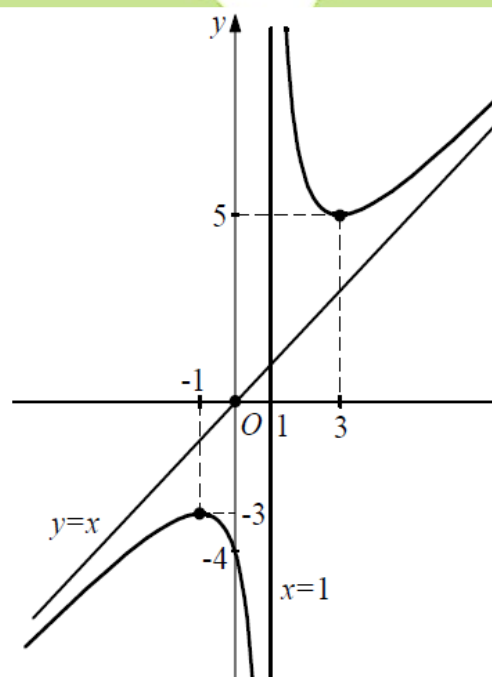
$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) - x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{x^2 - x + 4}{x - 1} - x \right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{x^2 - x + 4 - x^2 + x}{x - 1} \right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{4}{x - 1} \right) = 0 = \beta$$

Επομένως η ευθεία $y = x$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της C_f στο $-\infty$

B4. Ο πίνακας μεταβολής της f είναι :

x	$-\infty$	-1	1	3	$+\infty$
$f'(x)$		$+$	0	$-$	$+$
$f''(x)$		$-$	$-$	$+$	$+$
$f(x)$		$\begin{matrix} \text{---} & \boxed{-3} & \text{---} \\ & \text{T.M.} & \end{matrix}$		$\begin{matrix} \text{---} & \boxed{5} & \text{---} \\ & \text{T.E.} & \end{matrix}$	

Η γραφική παράσταση της f είναι :



ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Η συνάρτηση d θα έχει τύπο: $d(x) = e^x - \ln x$

και πεδίο ορισμού: $A_d = A_f \cap A_g = (0, +\infty)$

Η d είναι συνεχής και παραγωγίσιμη ως πράξεις συνεχών και παραγωγίσιμων (εκθετική, πολυωνυμική)

$$d'(x) = e^x - \frac{1}{x}$$

$$d''(x) = e^x + \frac{1}{x^2} > 0 \text{ άρα η } d' \nearrow$$

Θα αποδείξουμε ότι υπάρχει ένα του λ. $x_0 \in (0, +\infty)$ στο οποίο μηδενίζεται η d'

[**τρόπος α** – με σύνολο τιμών d']

$$d'((0, +\infty)) \stackrel{d' \nearrow}{=} \left(\lim_{x \rightarrow 0^+} d'(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} d'(x) \right) = (-\infty, +\infty) = \mathbb{R} \text{ και } d' \text{ συνεχής}$$

$0 \in \mathbb{R}$ άρα υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (0, +\infty)$ τέτοιο ώστε

$d'(x_0) = 0$ και επειδή η $d' \nearrow$ θα είναι μοναδικό.

[**τρόπος β** – με Bolzano σε «ανοικτό διάστημα»]

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} d'(x) = -\infty \text{ άρα θα υπάρχει ένα } \alpha > 0 \text{ τέτοιο ώστε } d'(\alpha) < 0$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} d'(x) = +\infty \text{ άρα θα υπάρχει ένα } \beta > \alpha \text{ τέτοιο ώστε } d'(\beta) > 0$$

d' συνεχής στο $[\alpha, \beta]$

$$d'(\alpha) \cdot d'(\beta) < 0$$

Άρα από το θεώρημα Bolzano θα υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (\alpha, \beta) \subseteq (0, +\infty)$ τέτοιο ώστε $d'(x_0) = 0$ και επειδή η $d' \nearrow$ θα είναι μοναδικό.

[**τρόπος γ** – με Bolzano σε δικό μας υποσύνολο του $(0, +\infty)$]

$$d'(1) = e - 1 > 0$$

$$d'\left(\frac{1}{2}\right) = e^{\frac{1}{2}} - \frac{1}{\frac{1}{2}} = \sqrt{e} - 2 = \sqrt{e} - \sqrt{4} < 0$$

Άρα έχουμε d' συνεχής στο $\left[\frac{1}{2}, 1\right]$ και $d'\left(\frac{1}{2}\right) \cdot d'(1) < 0$ άρα από το

θεώρημα Bolzano θα υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in \left(\frac{1}{2}, 1\right) \subseteq (0, +\infty)$

τέτοιο ώστε $d'(x_0) = 0$ και επειδή η $d' \nearrow$ θα είναι μοναδικό.

Κατασκευάζουμε τον πίνακα μονοτονίας

x	$-\infty$	0	x_0	$+\infty$
$d'(x)$			-	+
d			↘	↗
			ΟΕ	

Άρα υπάρχει x_0 στο οποίο η d έχει μοναδικό ολικό ελάχιστο.

Γ2. Το τρίγωνο είναι ορθογώνιο οπότε το εμβαδόν του θα δίνεται από τον τύπο:

$$E = \frac{\beta \cdot \nu}{2} = \frac{|x| \cdot |g(x)|}{2} = \frac{1}{2} x \ln x \quad \text{αφού } x > 1 \Leftrightarrow \ln x > 0$$

Έχουμε λοιπόν τη συνάρτηση του εμβαδού ως προς το χρόνο t:

$$E(t) = \frac{1}{2} x(t) \ln x(t)$$

Παραγωγίζουμε ως προς t:

$$E'(t) = \frac{1}{2} [\ln x(t) + 1] \cdot x'(t) \stackrel{t=t_0}{\Leftrightarrow}$$

$$E'(t_0) = \frac{1}{2} [\ln x(t_0) + 1] \cdot x'(t_0)$$

Από τα δεδομένα της άσκησης γνωρίζουμε ότι $x(t_0) = 5 \text{ cm}$ και

$$x'(t_0) = 4 \text{ cm/sec}$$

$$\text{Άρα: } E'(t_0) = \frac{1}{2} (\ln 5 + 1) \cdot 4 = 2 \ln 5 + 2 \text{ cm}^2 / \text{sec}$$

Γ3. $f(x) + f\left(\frac{1}{x^2}\right) < f\left(\frac{1}{x}\right) + f(x^2) \Leftrightarrow f(x) - f\left(\frac{1}{x}\right) < f(x^2) - f\left(\frac{1}{x^2}\right) \quad (1)$

Θεωρούμε $h(x) = f(x) - f\left(\frac{1}{x}\right) = e^x - e^{\frac{1}{x}}$, με $D_h = (0, +\infty)$

$$h'(x) = e^x - e^{\frac{1}{x}} \cdot \left(-\frac{1}{x^2}\right) = e^x + e^{\frac{1}{x}} \cdot \frac{1}{x^2} > 0 \text{ για κάθε } x \in (0, +\infty)$$

Άρα $h \nearrow$ οπότε η εξίσωση (1) γίνεται ισοδύναμα:

$$h(x) < h(x^2) \stackrel{h \nearrow}{\Leftrightarrow} x < x^2 \stackrel{x > 0}{\Leftrightarrow} 1 < x$$

Άρα $x \in (1, +\infty)$

$$\text{Γ4. } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x) - 2^x + 1}{f(x+1) - 5^x - 2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x - 2^x + 1}{e^{x+1} - 5^x - 2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\cancel{5^x} \cdot \left[\left(\frac{e}{5}\right)^x - \left(\frac{2}{5}\right)^x + \frac{1}{5^x} \right]}{\cancel{5^x} \cdot \left[e \left(\frac{e}{5}\right)^x - 1 - \frac{2}{5^x} \right]} = \frac{0 - 0 + 0}{e \cdot 0 - 1 - 0} = 0$$

ΘΕΜΑ Δ

$$\Delta 1. \quad f''(x) = e^{-x} - \frac{1}{x^2} \Leftrightarrow f''(x) = \left(-e^{-x} + \frac{1}{x}\right)'$$

άρα από ΣΘΜΤ στο διάστημα $(0, +\infty)$ θα υπάρχει ένα $c \in \mathbb{R}$ τέτοιο ώστε

$$f'(x) = -e^{-x} + \frac{1}{x} + c$$

Η γραφική παράσταση της f' έχει οριζόντια ασύμπτωτη στο $+\infty$ τον άξονα $x'x$, άρα θα ισχύει ότι

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) = 0 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(-e^{-x} + \frac{1}{x} + c\right) = 0 \Leftrightarrow -0 + 0 + c = 0 \Leftrightarrow c = 0$$

$$\text{Άρα } f'(x) = -e^{-x} + \frac{1}{x}$$

$$\Delta 2. \quad f'(x) = -e^{-x} + \frac{1}{x} \Leftrightarrow f'(x) = (e^{-x} + \ln x)'$$

άρα από ΣΘΜΤ στο διάστημα $(0, +\infty)$ θα υπάρχει ένα $c \in \mathbb{R}$ τέτοιο ώστε $f(x) = e^{-x} + \ln x + c$ και από τα

$$\text{δεδομένα, } f(1) + f(e) = 1 + \frac{1}{e} + \frac{1}{e^e}$$

$$\text{Για } x = 1 \text{ έχουμε } f(1) = e^{-1} + \ln 1 + c \Leftrightarrow f(1) = \frac{1}{e} + c$$

$$\text{Για } x = e \text{ έχουμε } f(e) = e^{-e} + \ln e + c \Leftrightarrow f(e) = \frac{1}{e^e} + 1 + c$$

Με πρόσθεση κατά μέλη λοιπόν έχουμε:

$$\cancel{f(1)} + \cancel{f(e)} = 1 + \frac{1}{e} + \frac{1}{e^e} + 2c \Leftrightarrow c = 0$$

$$\text{Άρα } f(x) = e^{-x} + \ln x$$

$$\Delta 3. \quad \text{Έχουμε } f'(x) = -e^{-x} + \frac{1}{x} = -\frac{1}{e^x} + \frac{1}{x} = \frac{e^x - x}{x \cdot e^x} > 0 \text{ αφού}$$

$$e^x \geq x + 1 \Rightarrow e^x > x \Rightarrow e^x - x > 0, \text{ άρα } f \nearrow$$

$$\text{Έχουμε } f''(x) = e^{-x} - \frac{1}{x^2} = \frac{1}{e^x} - \frac{1}{x^2} = \frac{x^2 - e^x}{e^x \cdot x^2}$$

Θεωρούμε $g(x) = x^2 - e^x$ με $x \in \mathbb{R}$

$$g'(x) = 2x - e^x \text{ και } g''(x) = 2 - e^x$$

x	$-\infty$	$\ln 2$	$+\infty$
$g''(x)$	+		-
g'	\nearrow		\searrow

O.M.

$g'(\ln 2) = 2\ln 2 - 2 = 2 \cdot (\ln 2 - 1) < 0$ ολικό μέγιστο της g' άρα

$$g'(x) \leq g'(\ln 2) < 0$$

Άρα $g \searrow$, οπότε για $x > 0 \Leftrightarrow g(x) < g(0) \Leftrightarrow g(x) < -1$ άρα $f''(x) < 0$
οπότε $g \cap$

Δ4. i. Για $x > 0$ έχουμε:

f είναι συνεχής στο $[x, 2x]$

f είναι παραγωγίσιμη στο $(x, 2x)$

Άρα από ΘΜΤ θα υπάρχει ένα $\xi \in (x, 2x)$ τέτοιο ώστε

$$f'(\xi) = \frac{f(2x) - f(x)}{2x - x} \Leftrightarrow f'(\xi) = \frac{f(2x) - f(x)}{x}$$

Άρα

$$x < \xi < 2x \stackrel{f \searrow}{\Rightarrow} f'(x) > \boxed{f'(\xi) > f'(2x)} \Rightarrow \frac{f(2x) - f(x)}{x} > f'(2x) \Rightarrow f(2x) - f(x) > x \cdot f'(2x)$$

ii. Έχουμε

$$\begin{aligned} h'(x) &= \frac{[2f'(2x) - f'(x)] \cdot x - f(2x) + f(x)}{x^2} = \frac{2xf'(2x) - xf'(x) - f(2x) + f(x)}{x^2} = \\ &= \frac{xf'(2x) - xf'(x) + xf'(2x) - f(2x) + f(x)}{x^2} = \frac{x \cdot [f'(2x) - f'(x)] + xf'(2x) - f(2x) + f(x)}{x^2} < 0 \end{aligned}$$

Αφού για $x > 0$ ισχύει:

$$2x > x \stackrel{f \searrow}{\Rightarrow} f'(2x) < f'(x) \Rightarrow f'(2x) - f'(x) < 0 \quad \text{και}$$

$$f(2x) - f(x) > x \cdot f'(2x) \quad \text{από ερώτημα Δ4 i}$$

Άρα $h \searrow$.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ